

nepřátelský pozdější je prý za daného skutkového děje při jednom a tomtéž činu vůbec nemyslitelno. Nejde tedy podle rozsudku vůbec o kvalifikovaný pokus a dokonaný čin jiný.

Než k právnímu názoru vyslovenému rozsudkem nelze přisvědčiti a výtka zmateční stížnosti státního zastupitelství, opírající se o důvod § 281, č. 6 (nikoliv č. 10) tr. ř. jest oprávněná. Rozhodnou pro posouzení tohoto důvodu zmatečnosti jest otázka, zdali v souzeném případě jde o trestný pokus vraždy.

Podle shora uvedených zjištění rozsudku nastal sice již částečně výsledek pokusu obžalovaného M. o zavraždění V-ové, avšak obžalovaný zabránil smrti V-ové tím, že zavolal na F. S. a řekl mu, že se podřezali; byl tudíž obžalovaný prostřednictvím S., jenž uvědomil policii, příčinou toho, že V-ová byla dopravena do nemocnice a zachráněna při životě. To učinil, byť i po určitém zdráhání, obžalovaný o své újmě a dobrovolně a ještě včas, takže nedošlo k nedokonání činu ani pro nemohoucnost ani pro překážku odjinud v to přišlou ani náhodou, nýbrž výsledku svého úmyslného činu zabránil obžalovaný sám. Následkem toho jde u obžalovaného sice o pokus vraždy prosté, který se však následkem dobrovolného upuštění od pokusu stal beztrestným. Pro posouzení skutkové podstaty zločinu nedokonané vraždy prosté jest neuzhodné, že zmíněné jednání předsevzal obžalovaný v době, když již V-ová utrpěla těžké ublížení na těle, neboť jednání obžalovaného, jež bylo příčinou těžkého poškození na těle V-ové, je právě důvodem, proč byla na obžalovaného vznesena obžaloba pro zločin podle §§ 152, 155 lit. a), b), e) tr. z. K projednání této obžaloby je však příslušný nalézací soud a nikoliv soud porotní, který by byl příslušný jedině, kdyby šlo o trestný pokus vraždy (viz shodné rozh. č. 3330 víd. sb. n. s.).

Čís. 5514.

Křivé udání (obvinění) úředníka z braní darů ve službě je zločinem podle § 209 tr. zák., obsahuje-li sdělení takových skutkových okolností činu, které ve svém celku vyčerpávají veškeré zákonné znaky zločinu podle § 104 tr. zák.; jinak spadá jakožto křivé udání z přečinu nebo přestupku úplatkářství (§ 3 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n.) pod hledisko § 3 zákona o ochraně cti.

(Rozh. ze dne 17. února 1936, Zm II 137/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 31. prosince 1934, pokud jím byl stěžovatel vinným uznán zločinem křivého obvinění podle § 209 tr. z., zrušil rozsudek prvního soudu v napadené odsuzující části jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti je přisvědčiti, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti č. 9 a), po případě č. 10 § 281 tr. ř. vytýká, že nalézací soud po právní stránce pochybil, podřadiv na základě dosavadních zjištění a úvah jednání stěžovatelovo ustanovení § 209 tr. z. Rozsudek shledává v jednání obžalovaného obě skutkové podstaty zločinu podle § 209 tr. z.: jednak že u vrchnosti udal odborového radu Dr. J. Š. pro vymyšlený naň zločin brání darů ve věcech úředních, jednak že ho pro též vymyšlený zločin obvinil vůči jiným, a to takovým způsobem, že obvinění to mohlo dáti a skutečně též dalo vrchnosti podnět k vyšetřování proti obviněnému. Z důvodů rozsudkových je však zřejmo, že si nalézací soud neuvědomil, že platné trestní právo stíhá podle okolností případu trestný skutek brání darů ve věcech úředních buď jako zločin podle § 104 tr. z. nebo jako přečin, příp. přestupek podle § 3 zák. ze dne 3. července 1924, č. 178 Sb. z. a nař. Aby udání úředníka u vrchnosti za to, že přijímá dary, resp. jiné obviňování jeho v tomto směru způsobem v § 209 tr. z. uvedeným nabylo povahy zločinu křivého obvinění na rozdíl od pouhého přestupku utrhaní na cti ve smyslu § 3 zák. ze dne 28. června 1933, č. 108 Sb. z. a n., je vždy třeba, by pachatel buď vrchnosti (I. skutková podstata zločinu podle § 209 tr. z.), nebo též jiným osobám (II. skutková podstata) sdělil o obviněném takové skutkové okolnosti činu, které ve svém celku vyčerpávají veškeré zákonné znaky zločinu podle § 104 tr. z., a tudíž dovolují závěr, že nařčený se skutečně tohoto zločinu dopustil, a neponechávají pochybnosti v tom směru, že skutek obviňovaného, přijetí daru, mohl by případně právně býti posouzen jen jako přečin (přestupek) ve smyslu § 3 zákona o úplatkářství.

V souzeném případě rozsudek ve svém enunciatě mluví ovšem o vymyšleném zločinu brání darů ve věcech úředních (tedy podle § 104 tr. z.); ve svých důvodech uvádí sice formou skutkově zjišťující (»jest úplně jasné«), že obžalovaný svým jednáním obviňoval Dr. J. Š. »ze zločinu brání darů ve věcech úředních«, avšak i při této stylisaci není pochyby, že jde tu jen o právní závěr nalézacího soudu utvořený na podkladě zjištěných výroků a chování obžalovaného jakož i ostatních okolností případu pro zločin podle § 209 tr. z. významných. O nařčeném Dr. J. Š. rozsudek zjišťuje, že jako odborový rada je referentem pro »Obecně prospěšné stavební a bytové družstvo pro P. a okolí v P., zaps. společenstvo s r. o.«, jehož členem a účetním byl obžalovaný. Je-li dále prokázáno, že se na jaře r. 1929 v průběhu revise družstevního hospodářství vyjádřil obžalovaný při zjištění nedoložené výdajové položky 3.000 Kč vůči předsedovi dozorčí rady slovy: »To dostal Dr. Š.«, — že na debatní schůzi 2. července 1929 prohlásil, »že bude nutno zajet do Prahy k Dr. Š. a vrchnímu účetnímu řediteli a něco jim dát, aby se věc pohnula«, při čemž podotkl, že úředníci mohou bráti peníze za práci, kterou konají přes čas, — a bere-li nalézací soud dále za prokázáno, že obžalovaný též později opominul vyvrátiti podezřívání a obviňování Dr. Š. »ze shora uvedených trestných činů«, kdykoli věc přišla na přetřes na schůzích plenárních, že posiloval svým jednáním ve veřejnosti jen toto podezření, které vzniklo z původního jeho sdělení před

předsedou dozorčí rady, a stal se takto příčinou, že Dr. Š. byl na konec v očích členů družstva považován za korupčníka, — a že konečně, když četnictvo jej samotného vyšetřovalo pro zpronevěru a předseda dozorčí rady četnictvu udal ono někdejší sdělení obžalovaného o vyplacení 3.000 Kč Dr. Š-ovi, že ani tehdy nevyvrátil toto obvinění Dr. Š-e, nýbrž že jen prohlásil, že peníze vyplatil v Praze, komu však, že neřekne —, pak důvody rozsudkové při vší své obšírnosti opominuly přesně se vyjádřiti o tom a ponechaly tu naprotou nejasnost a nejistotu, jakou vlastně činnost neb úřední úkon Dr. Š-e měl nalézací soud na mysli, jenž podle tvrzení nebo náznaků stěžovatelových měl býti oněmi 3.000 Kč odměněn, co podle názoru a mínění prvního soudu bylo podle udání a obviňování stěžovatelova za poskytnutý tento úplatek docíleno nebo čeho aspoň mělo býti dosaženo, zejména když se v rozsudkových důvodech směšují ony hovory, jež se domáhaly nového, teprve budoucího zákroku a úplatku v Praze za účelem popohnání věci stavebního a bytového družstva, s původním stručným a nic bližšího nenapovídajícím tvrzením, že částku 3.000 Kč dostal Dr. Š.

Podle toho, co uvedeno, není dosavadními skutkovými zjištěními nalézacího soudu opodstatněn úsudek, že udání a obviňování týkalo se »vymyšleného zločinu braní darů ve věcech úředních«; vlastní slova obžalovaného, jeho obviňování Dr. Š-e, že mu byl poskytnut dar 3.000 Kč a další náznaky, jak jsou v rozsudku skutkově zjištěny, nedovolují ještě logicky ten závěr, že Dr. Š. podle udání a obviňování obžalovaného prý přijal jako úředník dar 3.000 Kč jediné proto, aby při rozhodování o veřejných věcech konal svůj úřad, nebo že se dal darem tím svěsti při obstarávání svých prací úředních k nějakému stranictví.

Čís. 5515.

Maření exekuce podle § 1 zákona č. 78/1883 ř. z., postoupili-li členové družstva s ručením neobmezeným, které se octlo v platebních nesnázích, svoji usedlost.

K pojmům »hrozící exekuce« a »věřitel«. Subjektivní stránka.

(Rozh. z dne 15. února 1936, Zm I 38/36.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaných F. P. a J. P-ové do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 8. října 1935, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými, a to F. P. přechodem, J. P-ová přestupkem podle § 1 zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, č. 78 ř. z.

Z d ů v o d ů :

S hlediska hmotněprávního zmatku č. 9a) § 281 tr. ř. namítá stížnost především, že v době, kdy stěžovatelé postoupili svou usedlost svému synovi J. P., t. j. dne 27. září 1928, nehrozila jim ještě žádná exekuce, poněvadž doplatky k úhradě schodku v konkursu společenstva »Spar-